

Letnik: XXVIII September 1988

čevljar

glasilo delovne organizacije tovarne obutve

tržič

Naše praznovanje

Praznovanje našeg jubileja, naše 85-godišnjice, otпочelo se u petak 2. septembra sa svečanom sednicom centralnog radničkog saveta i dodeljivanjem jubilar-nih nagrada radnicima koji su više od dvadeset i pet ili trideset i pet godina članovi kolektiva PeKa.

Subota je bila naš dan, DAN RADNIKA PEKA. Sportski susreti su počeli već u devet sati prepodne, a u 15 sati bila je CENTRALNA PROSLAVA na igralištu za hokej u Tržiču. Zabavni deo priredbe na tržnici bio je do kasnih večernjih sati.

Proslavljali smo kako to odgovara prilikama, skromno, ali sa svešću i uverenjem da ćemo savladati poteškoće i pobediti u sledećoj bici. I u proteklih trideset i pet godina bilo je kriza, put je mnogo puta bio naporan. Međutim, tajna uspeha je u marljivosti i radu.

DRAGE SARADNICE I SARADNICI, ČLANOVI CENTRALNOG RADNIČKOG SAVETA!

DRAGI NAŠI JUBILANTI! POŠTOVANI GOSTI!

Ove godine teče 85. godina otkako je neuklonjivi i talentovani slovenački trgovac Petar Kozina, naslanjajući se na majstore iz Tržiča i šire okoline, postavio temelje PEKU, našoj radnoj organizaciji, koja je na svom razvojnem putu neprestano rasla u kvalitetnom i tehnološkom pogledu, te se u periodu socijalističkih samoupravnih odnosa razvila u čvrstu samoupravnu radnu organizaciju, poznatu u domovini i svetu po kvalitetu,

Predsednik KPO Franc Grašič pozdravlja jubilejni skup

Na centralnoj proslavi 85. godišnjice.

NAŠE PRAZNOVANJE

savremenoj tehnologiji i poslovnosti. Osamdesetpet godina je poštovanja vredan period, koji sa ponosom napaja sadašnju generaciju radnika PEKA. PEKO je na putu svog razvoja bio među učesnicima u sprovodu na sahrani Austrougarske monarhije, borio se sa poteškoćama svetske ekonomske krize, potpuno iscrpljen dočekao je rođenje nove Jugoslavije, na novo se organizovao, uporno obogaćivao tehnologiju i produbljivao veze sa svetom, te tako postao današnji PEKO, u kome imamo još puno planova, ideja, zamisli, kako i dalje obezbediti na gore usmereni razvojni put.

Pre 35 godina, u svima nama poznatom Ludbregu, isto tako su bili postavljeni temelji sadašnje osnovne organizacije BUDUĆNOST. Dugogodišnja saradnja na osnovu zajedničkih interesa dovela je obe strane do udruživanja i tako se u sklopu ovogodišnjeg proslavljanja ovaj događaj još posebno obeležava u našoj, po broju zaposlenih, najvećoj osnovnoj organizaciji.

Prilikom prihvaćanja ekonomskih planova za ovu godinu, odlučili smo se da ćemo našem jubileju dati obeležje pre svega sa radnim i poslovnim učincima, pa nas tu u preostaloj trećini godine još čekaju obaveze. Sa današnjim svečanim zasедanjem Centralnog radničkog saveta i sutrašnjim zborom radnika PEKA želimo ovom prazniku dati posebno obeležje, iako ovog puta u skromnijem, prilikama odgovarajućem obliku. Prilikom ovog našeg praznika želimo još posebno izraziti priznanje svima onima što su najviše godina povezani sa Pekom. Danas su među nama prisutni svi oni koji već 25 i više godina rade u Peku. Svima sledi poseban pozdrav, a posebno još 18-tim našim saradnicama i saradnicima koji ste već 35 i više godina povezani sa Pekom.

Drugarice i drugovi, povodom današnje svečanosti želim na kratko pomenuti najvažnije graničke 85-to godišnjeg perioda. Zamisao Petra Kozine da u Tržiču postavi treću tvornicu obuće je sasvim sigurno bio hrabar čin. Tradicija obućarskog zanata u Tržiču i bližjoj okolini, te poznavanje tržišta i odnosa među nemačkim pogoni-

ma i domaćim proizvođačima, bili su razlog uspeha.

Već 1911 godine bila je sagrađena nova zgrada na sadašnjoj lokaciji, čime su stvoreni uslovi za dalji rast. Za vreme prvog svetskog rata tvornica je radila punim kapacitetom, a prve posleratne godine znače njezin pravi procvat. U to vreme bile su osnovane vlastite prodavnice, a tvornica je u svojoj grani postala vodeća u državi. Opšta ekonomska kriza donela je ozbiljne poteškoće, sve žešću konkurenciju. Rešenje je bilo u izvanrednom kvalitetu i višim cenama.

Već 1930. godine Petar Kozina je iznenada umro, a tvornica je došla u nove ruke. Dalji razvoj tvornice sprečio je drugi svetski rat. Okupator je kompletnu tvornicu zaplenio i postavljao svoje upravne. Napredni radnici su pod vođstvom pojedinih uglednih članova KP osnovali jaku organizaciju Oslobođilačkog fronta, koji je, bez obzira na žrtve, tesno saradivao sa NOB. Prilikom povlačenja neprijatelja tvornica je bila potpuno opljačkana. Obnavljanje i uređivanje proizvodnih prostorija trajalo je dva meseca, tako je tvornica počela ponovo raditi juna 1945. i to sa 250 zaposlenih koji su na dan proizvodili 700 pari obuće. Prve posleratne godine bile su povezane sa obnovom, izgradnjom, traženjem pravog puta za što većim stvaralaštvom. U takvim prilikama, sa punom merom volje i optimizma, kolektiv je dočekao 1950. godinu, koju obeležava jedna od najvažnijih parola druga TITA: »TVORNICE RADNICIMA«.

I u PEKU je već 5. oktobra 1950. bio izabran 45-članski radnički savet i još istog meseca, 18. oktobra 1950., izabranom organu je bila svečano izručena tvornica. Među današnjim jubilentima ima vas nekoliko koji se tih događaja još živo sećate.

Opšte ekonomske prilike su se nakon rođenja samoupravljanja počele menjati. Administrativni nadzor i birokratsko intervenisanje počelo je ustupati mesto slobođnijim poslovnim vezama i tržišnim zakonitostima. Upravo ti promenjeni društveno-ekonomski odnosi uticali su na poslovanje, jer je tržište iz godine u godinu postajalo osetljivije na kvalitet, modu, cene. Razvoj tehnologije, školovanje i smanjivanje troškova bili su područja kojima se posvećivala stalno veća pažnja u poslovanju. Upravo rekonstrukcija i modernizacija izvedena u godinama 1958—1960 bili su odgovor na zahtev za efikasniji rad. Daljnje zaokruživanje proizvodnog programa tražilo je organizovanje nekih novih pratećih aktivnosti, kao što su proizvodi iz gume, plastike, poliuretana. Ove aktivnosti su bile u PEKU intenzivno razvijane u šezdesetim i u početku sedamdesetih godina. Veoma važan međaš je 1964. godina. Te godine bio je uveden montažni način izrade obuće, što je suštinski dignulo produktivnost, jer se opseg proizvodnje povećao čak za 22,3%. Ovog i naravno svih sledećih značajnih međaša u razvoju seća se svaki današnji jubilent! Nemalo zasluga za te razvojne korake pripada upravo vama.

Upravo montažni način izrade obuće nam je između ostalog još šire otvorio vrata u svet. Nakon prvih većih izvoznih koraka u SAD izvoz predstavlja već dobru četvrtinu ukupne proizvodnje. Stalno povećanje obima izvoza u Zapadnu Evropu preko Afisa i u 80. godinama sve veći izvoz u SAD, omogućilo nam je da smo prebrodili izvanredno zapetljane prilike na području ekonomskih odnosa sa inostranstvom u Jugoslaviji. Na žalost, sa merama ekonomske politike, izvoznicima je natovaren natprosečan teret navedenih prilika. U poslednjim godinama ovog perioda domaćem kupcu posvećujemo više pažnje nego što smo to pre radili. I ovde tržišne zakonitosti sve bolje funkcionišu. Pored odgovarajućeg kvaliteta proizvoda namenili smo prilična sredstva za širenje i modernizaciju prodajnog prostora — u poslednjih deset godina otvorili smo čak 26 novih prodajnih mesta.

Stalna briga za tržište, sluh za njegove zahteve, kao i kvalitet proizvoda omogućuju nam veću prodaju od naše proizvodnje. Upravo to je osnova naših veza sa širokim krugom kooperanata u jugoslovenskom prostoru. Te veze su se u poslednjim godinama stalno širile i jačale, kako sa zajedničkim izvozom, saradnjom na području sastavnih delova, dopunjavanjem domaćeg prodajnog programa tako i nuđenjem stručne tehničke pomoći. U ovom periodu smo znanje na području organizacije, uvođenja i vođenja proizvodnje proverili u tri nove tvornice u Alžiru.

Poštovane drugarice i drugovi, dragi gosti!

U datom pregledu 85. godišnjeg razvojnog puta ne bi bili kompletni, ako ne pomenem da svih postavljenih planova nismo realizovali. Uprkos potrebi koju diktira, pre svega, prostorna stešnjenost odjeljenja, nismo uspeali sa projektom LOKA. Finansijski uslovi su se bitno zaostriili i verovatno će sa njim trebati pričekati izvesno vreme. Novim prilikama morala se prilagoditi investiciona aktivnost, koja je sužena samo na najneophodnije modernizovanje i dopunjavanje opreme za proizvodnju i još posebno za realizovanje projekta integralnog informacijskog sistema. Ove godine u

DVIGNIMO ČAŠU NA ZDRAVLJE JUBILANTU!

Priredbu su obogatili: operni pevači Sonja Hočevar i Rajko Koritnik, na harmonici ih je pratio Silvester Mihelčić, glumica Polona Vetric i konferansje Bojan Veselinović.

razvoju su počeli modelirati na računarski poduprtom sistemu CAD-CAM, a upravo ovih dana je otpočela redovna proizvodnja u novom montažnom odeljenju novog programa LINEA P, čija karakteristika je, i mora biti, kvalitet na najvišem nivou.

Kod pomanjkanja novčanih sredstava za investicije u zgrade i mašine ne škrtaćemo sa sredstvima potrebnim za osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih, te stipendiranje budućih stručnjaka. Uvereni smo da će sutra uspjesi još više zavistiti od sposobnosti i znanja, a upravo njih nikad nije previše.

Da efikasnost poslovanja zavisi od toga šta o našem proizvodu kaže kupac-potrošač, toga je PEKO već dugo svestan. Upravo zato je već u šezdesetim godinama bila velika pažnja posvećena razvoju i modernizaciji prodajne mreže i time je bila negovana naša povezanost sa potrošačem. Veličina PEKA i želja po još bržem razvoju su usmeravali PEKO u svet. Prvi izvoz kožnih čizmi na zapad bio je izvršen 1963. godine, a 1970. godine je radnički savet prihvatio odluku o pristupanju PEKA kao partnera firmi AFIS. Tek u poslednjih deset godina, kada je izvoz osnova za snabdevenost, prodaju i brzinu razvoja, postajemo svesni koliko je ta odluka bila važna.

Sve veća produktivnost u montažnim odeljenjima tražila je sve više gornjih delova obuće. Na području Tržiča nije bilo više moguće pokriti potrebe, pa je tako 1970. godine u Trbovlju bio sagrađen pogon za izradu gornjih delova obuće što istovremeno predstavlja početak sve većeg otvaranja PEKA u jugoslovenski prostor i na proizvodnom području. Prostor je postao ograničavajući faktor daljeg

razvoja, pa je to uslovljavalo donošenje odluke o gradnji četvorospratne zgrade 1972. godine. Nova zgrada je omogućila savremeno uređivanje odeljenja za šivenje i prostore za skladišta, te stručne službe. PEKO 1973. godine beleži 2.468 zaposlenih i dnevnu proizvodnju od 7.000 pari obuće. Te godine smo radnici usvojili samoupravni sporazum o udruživanju osnovnih organizacija u radnu organizaciju na osnovu Zakona o udruženom radu. Važan je sadržaj pomenutog sporazuma, jer je on osigurao da su se još dalje pojedinačni interesi podređivali zajedničkom i da je čitav PEKO preuzeo tržišne rizike, kako na ulazu, tako i na izlazu. Pravilnost ovakvih osnova za međusobno povezivanje se još posebno potvrđuje u današnjim prilikama.

U poslednjih petnaest godina svedoci smo produblivanju razlika između razvijenih i nerazvijenih. Zaduživanje vrtoglavo raste, ekonomska i finansijska zavisnost se produbljuje. I u našem jugoslovenskom prostoru je sve veća ekonomska i društvena kriza. Kod široke razgranatosti veza koje ima PEKO, ovi krizni uticaji zakucali su i na naša vrata. Čitav taj period je usmerenost PEKA bila u podizanje kvaliteta, moderniziranje tehnologije, modernizaciju prodajnog prostora, u otvorenost kako u jugoslovenski tako i u svetski prostor. Naravno, sve to za postizanje boljih efekata, izraženih u višim ličnim dohocima i akumulaciji. U pomenutom periodu smo uz modernizovanje proizvodne opreme raširili i aktivnost za izradu potrebnih alata, kako za naše potrebe tako i za prodaju drugima. Naročito je važna 1976. godina, kad smo skupa sa Budućnošću iz Ludbrega doneli odluku o izgradnji no-

Član Komornog hora Peko, Mato Mežek je posebno za jubilej sastavio pesmu koju je komponovao Radovan Gobec, a zapevali su ju članovi hora.

vih proizvodnih prostora. Nakon izvanredno brze izgradnje, te uspešnom startu proizvodnje u novim prostorijama, bila je usvojena odluka da se udruže sa PEKOM. Pomanjkanje gornjih delova obuće nas je vodilo da smo u godinama 1984 i 1985. organizovali dva odeljenja za izradu gornjih delova obuće u Benediktu i Ormožu. Sve pomenute aktivnosti su omogućile relativno brzi rast obima proizvodnje i s tim i produktivnosti, a pri tome smo stalno birali za odgovarajući kvalitet.

Drage saradnice i saradnici!

Za ovu jubilarnu godinu preuzeli smo težak zadatak, i to da u izvanredno zapetljanim prilikama poboljšamo efekte našeg rada. To nam naročito dobro ne ide od ruke, te na pojedinačnim područjima zaostajemo za planovima, pa ipak to nam ne sme poljuljati pouzdanje. Prvi ozbiljniji znaci pozitivnih promena na pojedinim područjima, viđenje daljih mogućnosti poboljšanja, te u očekivanju da će izvoz u merama tekuće ekonomske politike dobivati pravu dozu, daje nam optimizam i mogu-

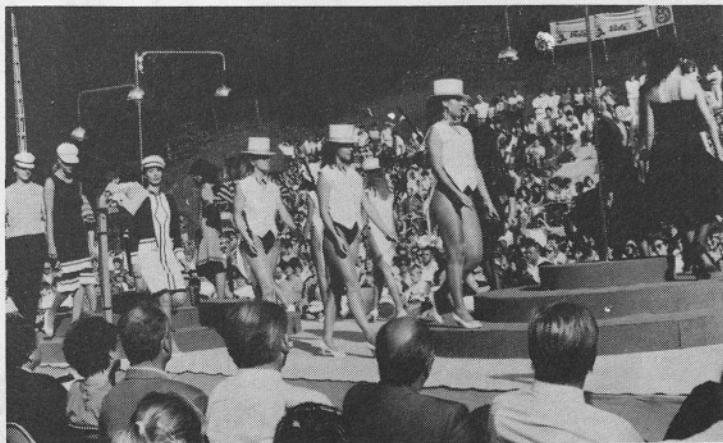
ćnost, uz naše istinski puno angažovanje, da ispunimo i ovogodišnji plan.

Upravo kod ispunjavanja tekućih zadataka je i te kako značajan doprinos vas jubilanata, jer ste tako bogati svakovrsnim znanjem kako rešiti pojedinačne probleme. Moja velika želja je da sve to prenosite takođe na mlade i tako doprinosite ka postizanju zajedničkog cilja.

Dragi jubilitanti,

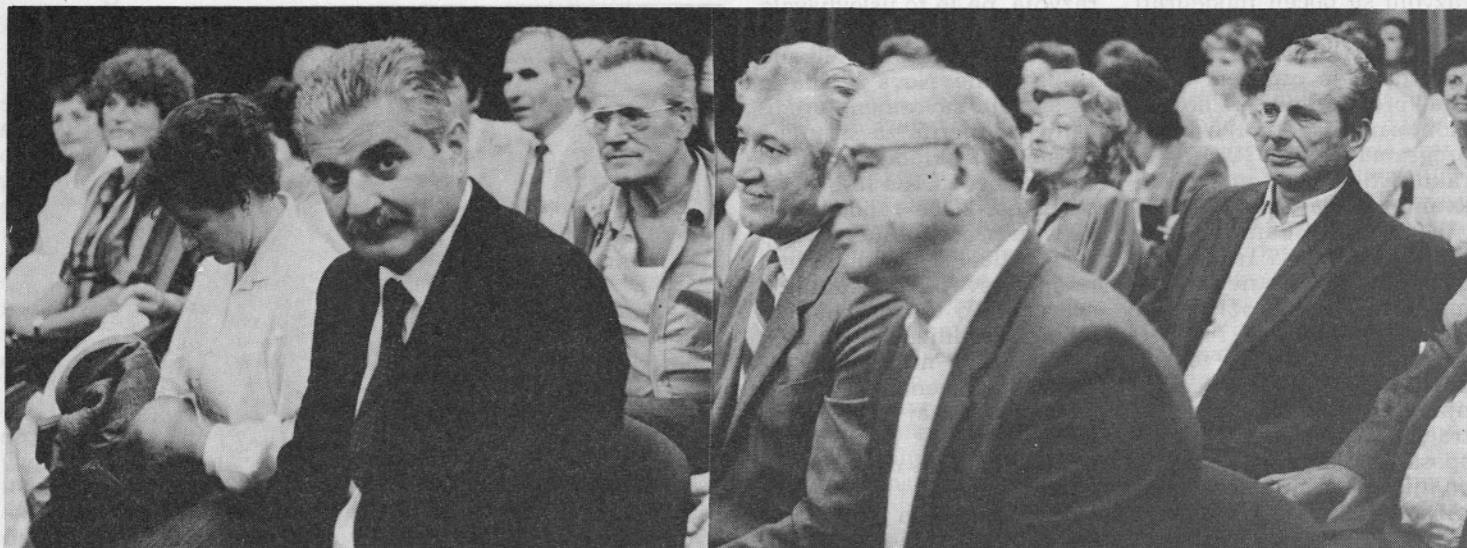
u ime radne organizacije, njenih organa, kolegija, KPO i u svoje ime vam ISKRENO ČESTITAM NA VAŠIM RADNIM JUBILEJIMA, a ujedno isto tako iskrena zahvalnost za vaš doprinos razvoju, odnosno razvojnom putu PEKA, na koju smo zajedno sa vama i mi ponosni.

Svesni smo da rezultati PEKA nisu rezultat samo našeg rada. Naravno, u pitanju je saradnja sa okolinom u kojoj i sa kojom su bili postignuti uspjesi. ISKRENA ZAHVALNOST SVIMA i naravno, takođe sadašnjoj i prethodnim generacijama Pekovaca. ISKRENA HVALA još posebno svim direktorima za uspešno vođenje i usmeravanje.

U sklopu centralne proslave bila je i izvanredno zanimljiva modna revija, koju je pripremila grupa devojaka pod vodstvom Alenke Dolenc.

RADNI JUBILANTI

Sa osamdesetpetogodišnjicom Peka ove godine slavi osamnaest članova kolektiva 35 i više godina rada u tvornici, a čak 315 radnika slavi 25 i više godina rada.

Razumljivo je da treba radišne, uporne i verne radnike nagraditi. Sa samoupravnim sporazumom smo prošle godine usvojili i član koji određuje da radnici koji napune 25, odnosno 35 godina radnog staža u radnoj organizaciji dobiju jubilarnu nagradu. Radnicima, kojima je 31. decembra prošle godine proteklo 25, odnosno 35 godina od tada kad su počeli svoj radni dan u Peku, su na svečanom zasjedanju centralnog radničkog saveta bile podeljene jubilarne nagrade. Nagrada za 25 godina radnog veka bila je zlatnik od 2,5 g, a za 35 godina zlatnik koji sadrži 7,5 g zlata.

Radni jubilaranti predstavljaju jako jezgro kolektiva. Posebno je treba naglasiti njihove zasluge za napredak tvornice i takav razmah kao što ga ona danas doživljava. Sa njima živi među nama deo istorije, U današnjim prilikama, u vreme divljih promena, neizvesnosti i vrtoglavih pomaka, tako dug period je još posebno častan. Njima treba zahvaliti da su danas u našim pogonima savremeni strojevi i oprema. Ovakom lepom jubileju treba iskazati čast. Sa svakim posebno bi bilo lepo se ispričati, obnoviti sećanja i poslušati šta su sve doživeli u ovim dugim godinama. To je naravno nemoguće, iako bi bilo zanimljivo i poučno, možda čak potrebno. Na svečanosti je predsednik KPO Franc Grašič svoj govor zaključio rečima:

»Čestitam svim našim jubilarantima koji su sa Peekom povezani 25 i više godina, još posebno onim osamnaestima, koji su već 35 i više godina svoje znanje, sposobnosti i saznanja ulagali u razvoj Peka.

ISKRENE ČESTITKE U IMENU RADNE ZAJEDNICE PEKO.

Sa svečanog zasjedanja ZRS

Zahvalnost pripada svim Pekovcima sadašnjih i predašnjih generacija za doprinos ka skupnim rezultatima.

ISKRENA HVALA svima koji su bilokako doprinedli ka uspehu 85-to godišnjeg razvoja tvornice obuče PEKO Tržič.«

Nakon govora predsednika KPO je iz grla pevača LJUBLJANSKOG OKTETA svečano zazvučala Prešernova Zdravica.

Kako da poteku reči i ćeretanje sa suvim ustima i praznim želucem. U pogonu društvene prehrane su se potrudili i pripremili prijatno, naročito ukusno posluženje.

35 GODINA

DSSS: Čadež Lovro, Činč Marija, Golmajer Vinko, Makuc Metod, Radon Franc

OBUTEV: Aljančič Viktor, Brejc Marija, Debeljak Marija, Ovsenek Janez, Smolej Marjan, Škrjanc Peter, Šlibar Zdravko

KOMERCIALA: Babič Veronika, Frantar Peter, Ovse- nek Jože, Studen Vinko

MREŽA: Pešl Friderik

ORODJARNA: Perčič Viktor

25 GODINA

DSSS: Antolić Vilma, Ažman Janez, Bahun Jakob, Bedina Vili, Bevk Jožefa, Bohinc Franc, Bohinc Jože, Brezavšček Antonija, Brlek Vilijem, Brzin Jožefa, Cotelj Rudolf, Cvek Martina, Dežman Stana, Dorđević Apolonija, Gašperlin Marjan, Godnov Franc, Godnov Štefanija, Golmajer Janez, Grandovec Ivanka, Hafner Erika, Halužan Janez, Hkavc Marija, Hrgovič Ana, Ivnik Franc, Jekovec Angela, Jelar Gabrijela, Kogoj Marija, Kokalj Ivanka, Križnar Dora, Krsnik Ciril, Ležaja Filipina, Lovrenčak Cirila, Mali Marjan, Marin Janez, Marin Jože, Maturič Marija, Meglič Amalija, Meglič Franc, Mekuč Marija, Mladič Janko, Mladič Marija, Novak Ivanka, Nunar Danica, Papler Jože, Pavlin Marija, Pavšek Milka, Peharc Emilija, Perčič Bernarda, Perko Alojz, Petek Edo, Petek Helana, Podlipnik Pavel, Praprotnik Anton, Praprotnik Janez, Roblek Boris, Roblek Zdenko, Rovtar Frančiška, Ručigaj Katarina, Rupačič Anči, Sermek Marija, Slabe Leopold, Slapar Anica, Smolej Hermina, Stare Sonja, Stritih Magda, Šarabon Alojz, Špehar Danica, Štilec Magdalena, Štrukelj Heda, Štucin Franc, Švab Janez, Švab Olga, Tepina Mira, Tišler Cecilija, Tišler Jože, Valjavec Jakob, Zaletel Marjan, Zaplotnik Viktor, Zavrl Jožefa, Ziblar Marija, Zupan Frančiška, Zupan Jurij, Zupan Silva, Žugič Jože

OBUTEV: Ahačić Marija, Ahčin Marija, Bahun Renata, Bartolac Marija, Bečan Vinko, Bekš Kati, Bertoncely Dora, Bohinc Ana, Bradač Marija, Bučan Franc, Črnilec Anton, Črnilec Margareta, Debeljak Zofija, Derlink Marta, Eršte Ivanka, Frantar Ivana, Gaberc Jožefa, Gabrovšek Frančiška, Galičič Karolina, Gašperlin Katarina, Gjorgijeva Florjana, Godnov Jože, Gregorc Jože, Grguraš Marija, Gros Katarina, Gros Marija, Hafner Nežka, Hladnik Marija, Horžen Valentin, Hribar Frančiška, Ivanović Marija, Jagodic Viktorija, Janc Mira, Jančić Marjan, Javornik Marija, Jelar Marija, Jelar Valentin, Jenko Anica, Jenko Katarina, Kadak Marija, Kavčič Ivana, Kenda Cirila, Kerec Marija, Kersnik Frančiška, Keršič Slavko, Klemenc Viktorija, Klofutar Silva, Knific Celestina, Kogoj Daniela, Kogoj Jožefa, Kokalj Franc, Kokol Marija, Kolar Nataša, Kolarič Brigita, Kopač Jožefa, Koren Ida, Košir Marija, Kralj Amalija, Kralj Marija, Krapež Elza, Kuhar Janez, Lučki Marija, Lučki Mirko, Lušča Brigita, Majeršič Janez, Markič Ana, Markič Ivanka, Meglič Cirila, Meglič Marjan, Meglič Mihaela, Meglič Vinko, Mežnar Franc, Oman Ivanka, Oman Marija, Ovsenek Katarina, Ovsenek Marjeta, Papler Alojz, Papler Janez, Pavkovič Ivanka, Pavšek Stana, Perko Brigita, Perko Edvard, Perko Ivana, Pintar Aleksander, Pintarič Jožefa, Pintarič Marta, Podgoršek Ljudmila, Podjavoršek Nežka, Pogačnik Marija, Povše Joži, Praprotnik Anton, Praprotnik Brigita, Praprotnik Dora, Praprotnik Franc, Praprotnik Janez, Praprotnik Peter, Rajterič Frančiška, Repinc Ivanka, Ribarič Tatjana, Ribič Janez, Ribič Majda, Roblek Pavel, Rozman Marija, Rožič Franc, Rožič Francka, Slapar Hinko, Stanjko Jožefa, Šega Helena, Šivic Anica, Škoberne Marija, Špehar Vili, Švab Vinko, Telepeček Ivanka, Truden Slava, Urbanc Zdravka, Valjavec Jože, Verderber Ivan, Vincek Cilka, Vodnik Ana, Vodnik Frančiška, Vrhovnik Marjan, Zaplotnik Alojzija, Zupan Ciril, Zupan Kristina, Žlindra Ana, Žugelj Marija, Žuran Silva

BENEDIKT: Šifrar Marija

MREŽA: Ahačić Aleksander, Činč Alojz, Homan Franc, Zupan Helena, Zupan Silva, Zajc Karel, Papov Janez

KOMERCIALA: Ahčin Janez, Berglez Marija, Bohinc Alojzija, Grašič Milan, Gros Florijan, Hafner Pavel, Košir Rajko, Lukman Ivanka, Oman Viktor, Ovsenek Jurij, Poljanec Jože, Roblek Dora, Štrukelj Kristijan, Vrhovnik Marija, Zupan Jurij

TRBOVLJE: Potokar Alojzija, Tadel Pavel

GUMOPLAST: Keršič Marjan, Meglič Doroteja, Roblek Anka, Zupan Milan

ORODJARNA: Janc Boris, Jekovec Vlado, Kralj Tereziya, Markič Jože, Mravlje Francka, Perko Edi, Pungaršek Alojz, Seifert Jože

BUDUČNOST: Bohinec Tomo, Busija Franjo, Cic Dragutin, Crnkovič Josip, Grgec Gjuro, Hrastič Daniel, Katana Vjekoslav, Kezman Antun, Kraljič Ivan, Matijašec Mirko, Matijašec Tomo, Novak Vlado, Premec Slavko, Pretner Branko, Repič Franjo, Sestak Franjo, Spoljarič Ivan, Spoljarič Matija, Vidović Stjepan, Zrinjski Franjo

PRODAJALNE: Bešlić Hilda, Bovan Živadinka, Brenc Gabrijela, Cvjetković Antun, Čarman Milan, Dernovšek Miloš, Dimitrijević Stanka, Dimitrijević Danilo, Drndarević Stanka, Firaj Ana, Florjančić Silva, Foršek Marija, Gadun Atija, Glavač Ivana, Godnov Marija, Gorše Štefanija, Grujić Julija, Hasaković Jagoda, Jovanovski Ljubomir, Kočović Zagorka, Kovačević Pavle, Milojković Borka, Milutinović Elena, Popović Marija, Posavec Milenija, Punčuh Pavla, Radečić Josipa, Rajić Irena, Rakić Milica, Ramušćak Antun, Roblek Ivana, Ruprecht Jožica, Savić Vidoje, Savšek Fridolina, Simić Lidija, Smiljanić Živorad, Soklič Marija, Stanarević Karolina, Stanišić Jelena, Šuško Pave, Tanović Hamid, Tefanović Milan, Uhač Marija, Vedernjak Rozalija, Veznaver Lina, Volf Elizabeta, Žalik Elizabeta

DAN OTVORENIH VRATA

U sklopu proslavljanja jubileja bio je i DAN OTVORENIH VRATA u subotu 20. augusta.

Vrata smo otvorili svima koji su želeli da vide šta i kako radimo. Izbrojali smo više od hiljadu posetilaca, među njima je bilo puno mladih, što nas još posebno raduje.

»Frajšprehunga« je neizbežna pratilja Šusterske nedelje. Prikazali su je članovi kulturno-umetničkog društva Lom.

INFORMATIVNI DAN

VI PITATE — MI ODGOVARAMO

Na septembarskom informativnom danu bilo je vanredno živahno. Bili ste radoznali, zanimalo vas je štošta. Odgovarao je predsednik KPO Franc Grašič.

Kako je sa poslovanjem?

Ako sažmemo ukratko, možemo kazati da postoje određeni znaci poboljšanja. Sve sile treba usmeriti na još bolje. Moramo se uhvatiti u koštac sa troškovima i obavezno ih sniziti na svim područjima. Očekujemo da će kolekcija jesen-zima dati odgovarajuće rezultate, tako da će godišnji obračun biti bolji od prošlogodišnjeg.

Kako je sa povećanjem obračunskih osnova?

Od 1. septembra obračunske osnove su više za 22 %, a od oktobra za još 10 %.

Na Šusterskoj nedelji su cene ugostiteljskih usluga bile prilično visoke. Da li je bio izbran najbolji ponuđač?

Izabran je bio onaj koji je bio spreman pokriti troškove zabavnog ansambla. A pošto sa ponudom nismo bili najzadovoljniji, to ćemo ubuduće tom delu priredbe posvetiti više pažnje.

Kako je sa doprinosom za solidarnost? Da li se obračunava sedam ili osam sati?

Uveren sam da je način obračunavanja ovog doprinosa takav kao drugde. Prilikom obračunavanja ćemo uzeti u obzir julske osnove, a to zato što je predviđeno da se doprinos plaća u tom mesecu. Ako ćemo naknadno raditi (subota za solidarnost), onda ćemo raditi zato i tada kada to bude potrebno, a nikako nije prihvatljivo da bi to bio prekovremeni rad.

Doprinos ćemo dati kasnije. U augustu smo subotu obračunali kao normalno radno vreme, da su lični dohoci u periodu kada imamo najveće troškove (zimnica, škola) bili nešto veći.

U radnom kalendaru imamo solidarnosnu subotu u augustu zato što tada treba raditi zbog izvoza.

Iz poslovaonica ih je zanimalo zašto je korekcijski faktor u minus?

Teret koji nas pritišće ka tlu moramo razdeliti kako na proizvodnju tako i na prodavaonice. Korekcijski faktor je jedno od merila. Nemoguće je da bi se LD povećao toliko kao cena. Korektor je u odnosu na sve zaposlene.

Da li će oblikovateljski predlog Linea P biti nagrađen pre nego što će biti finansijski efekti?

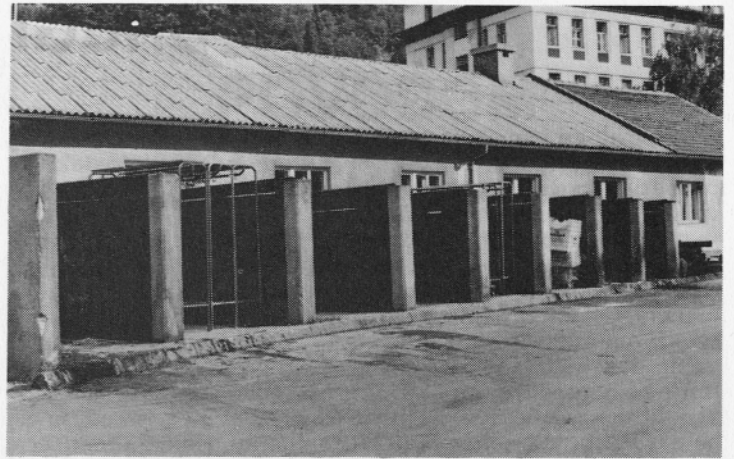
Zamisao svakako zaslužuje nagradu. Program će u celini doprineti ka rezultatima.

U poslovaonicama iz Srbije ih zanima kada će dobiti vraćene viškove od zajednice penzijsko-invalidskog osiguranja?

Refundacija za vraćanje viškova je u toku. Viškovi neće biti isplaćeni radnicima posebno, jer imamo sistem neto obračuna, a to zato što su stepeni doprinosa različiti za pojedinačne opštine. A naši radnici bi morali biti u svakom delu Peka za jednaki rad jednako plaćeni. Na račun snižavanja stepena doprinosa smo povećali obračunske osnove za 22 % u septembru i 10 % u oktobru.

Da li ćemo moći kreditirati nabavku zimnice kako bi je radnici platili u tri rate?

Uradićemo što će biti moguće. Barem neke artikle ćemo obračunavati u ratama.

HOĆE LI UVEK BITI TAKO?

Već smo se nekako navikli da je tvorničko dvorište puno materijala, pa i različite starudije. Da bi proslavljanje bilo kao što to priliči jubileju, tvornicu smo pospremili »unutra i spolja«, a time smo pokazali da tvornički krug može biti ureden i čist. Da li će tako i ostati?

NAŠI PEDESETOGODIŠNJACI

SONJA AHAČIČ, pomoć kod pripremanja materijala za kolekciju i nabavnu službu u RPS,

MIJO ČABRAJA, pripremanje materijala u OO-UR Poliuretan,

IVANKA FIŠTEŠ, presavijanje presvlaka za pete u odeljenju za isecanje — 510,

HILDA MANDIĆ, ivično šivanje sa obrezivanjem u šivaonici — 512/5,

JANKO MLADIĆ, rešavanje tehnoloških i proizvodnih pitanja

ISKRENO ČESTITAMO!

DRUGI O NAMA

Poštovani poslovni prijatelji.

U prilogu vam šaljem članak iz novina, koje izlaze sedmično, Schuhmarkt od 6. 9. 1988. U tom izdanju je redakcija poznatih stručnih novina predstavila portret firme Peko povodom 85-godišnjeg jubileja.

Istovremeno prolazi 20 godina uspešnog poslovnog saradivanja između naše firme i tvornice Peko.

Šaljemo vam ovaj objektivan zapis redakcije Schuhmarkta. Glavni urednik, gospodin Manfred Willsch, dipl. oec. se o svemu uverio na licu mesta — u Tržiču, takođe iz razloga da dokrajči sa predrasudom »iz Jugoslavije dolaze samo jeftine i nemoderne cipele«. Jer, ako čovek jednom sam vidi sa kolikom vrednošću, pažljivošću i ljubavlju se izrađuju cipele u Peku, tek nakon toga može dostignuća tog preduzeća pravilno da ocenjuje.

Upravo zato smo ponosni na poslovnu saradnju i na prijateljstvo koje nas povezuje sa firmom Peko već 20 godina.

Zahvaljujemo se vam da ste sa poverenjem u naš rad omogućili ovu saradnju.

Upravo zbog svega navedenog ćemo i ubuduće proizvoditi cipele u Jugoslaviji, koje nam odgovaraju u pogledu mode, kvaliteta i cene. A osim toga se i odlično prodaju.

Nadam se da će to partnersko saradivanje i ubuduće dobro teći i već se radujem susreta sa vama prilikom GDS sajma u Düsseldorfu.

Sa najlepšim pozdravima
Siegfried Horst

DVOSTRUKI JUBILEJ

Primer dobrog nemačko-jugoslovenskog poslovnog saradivanja

U malom jugoslovenskom gradiću u podnožju Karavanke se 2. i 3. septembra slavilo. Ne samo da je bila ponovno na programu tzv. »šusterska nedelja«, u kojoj učestvuje čitav Tržič, nego se na kraju te sedmice odvijala i interna proslava saradnika odnosno poslovnih partnera firme Peko. 85. rođendan tvornice već vredi proslaviti. Istovremeno su proslavili još jedan manji jubilej koji je za Peko od vanredne važnosti. Saradnja između firmi Peko i AFIS traje već 20 godina.

Peko, proizvođač cipela iz Jugoslavije u kojem je zaposleno ukupno preko 5500 radnika. Upravno središte preduzeća nalazi se u slovenačkom Tržiču. Tu je danas zaposleno oko 2000 radnika. U Ludbregu u Hrvatskoj nalazi se sledeći pogon sa približno 1700 radnika, a u tri manje šivaonice zaposleno je još dodatnih 750 ljudi. Ime Peko ne navodi se isključivo u vezi sa obućarskom industrijom, nego preduzeće raspolaže sa ukupno 146 prodavaonica po čitavoj Jugoslaviji, gde je zaposleno još dodatnih 850 radnika.

Pa ipak je do današnjeg položaja vodio dug put. Preduzeće je bilo osnovano 1903. godine. Naziv Peko se takođe sastoji iz početnih slova ustanovitelja firme: Petar Kozina. I grad Tržič nije bio izabran slučajno, na tom području se obućarski zanat napaja iz stogodišnje tradicije.

Polako, ali stalno, povećavala se uspešnost preduzeća. Dnevna proizvodnja u 1925. godini iznosila je 300 do 600 pari. Pred izbijanjem drugog svetskog rata, u 1939-toj godini godišnja proizvodnja je bila 203.713 pari. U posleratnom periodu ljudi su požurili sa obnavljanjem ruševina, 1949. bilo je izrađenih već 561.000 pari.

TVORNICE RADNICIMA...

Godine 1950. bio je osnovan prvi radnički savet i upravni odbor. Sa parolom — tvornice radnicima — i u Peku se počinje afirmisati sistem samoupravljanja, koji sa godinama postane jako liberalizovan. Početničke greške su bile brzo eliminisane. Ako danas dođemo u tvornicu, onda se ona na prvi pogled ni u čemu ne razlikuje od preduzeća u kapitalističkom sistemu.

Sa postignutim proizvodnim rezultatima vodio je put Peka nagore i u novom privrednom sistemu: 1960. godine prekoračili su granicu milion pari — naime, bilo je napravljeno

1.015.000 pari cipela, a 1971. bila je prekoračena granica dva miliona i to sa godišnjom proizvodnjom 2.057.000 pari cipela.

Godišnja proizvodnja danas iznosi oko 4,3 miliona pari modnih kožnih cipela — u Peku su ponosni pre svega na to da prave modnu obuću. Iako Peko nije najveći proizvođač cipela u Jugoslaviji, ona je sasvim sigurno jedina tvornica koja je na domaćem tržištu zastupana sa najmodernijim cipelama.

Godišnja proizvodnja 4,3 miliona pari cipela predstavlja samo delimični aspekt ekonomske važnosti firme Peko. »Izvojni posao je«, kao što je naglasio generalni direktor Peka, Franc Grašič, dipl. oec., »za Peko od vanrednog značaja.« Okruglo 65 % proizvodnje ide preko jugoslavenskih granica, od toga tri četvrtine u Zapadnu Evropu i SAD.

U izveznoj aktivnosti su ključnog značaja dva glavna smera izvoza i to:

U Pirmasensu smeštena firma AFIS, koja sa cipelama iz proizvodnje firme PEKO snabdeva čitavo zapadnoevropsko tržište, kao i američka firma ROCKPORT. Na ove dve adrese izvozi Peko polovinu svog izvoza.

Samo četvrtina Pekovog izvoza prelazi u države istočnog bloka — posebno u Sovjetski Savez, DRN, Mađarsku i Čehoslovačku.

Suprotno od izvoza u Zapadnu Evropu koji se u potpunosti odvija direktno, što doprinosi značajnom pojednostavljanju i ubrzanju izvoznih postupaka, izvoz u države Istočnog bloka teče uvek preko državnih spoljnotrgovačkih organizacija.

Ako su izvojni kapaciteti firme Peko već popunjeni, Peko odstupa pojedinačne dodatne narudžbine drugim jugoslovenskim firmama. Kontrola kvaliteta i isporuka teče stalno preko firme Peko. Ako uzmemo u obzir i ove narudžbine kod kooperanata tada se ukupna Pekova prodaja povećava na 7 miliona pari obuće godišnje.

OSTALI PROIZVODNI PROGRAMI

Međutim, u Peku ne prave samo cipele. Vremenom su preuzeli sve više nabavnih obaveza u svoje ruke. Tako je 1955. godine nastala vlastita gumara koja je bila prvobitno urešena za proizvodnju kožnih cipela sa vulkanizovanim đonovima. Danas tu teče proizvodnja đonova. Tome su dodali još PU i PVC odeljenje.

Među proizvodima iz PVC-ja danas nisu više samo pete, nego i drugi proizvodi, kao što su npr. kućišta za telefonske aparate.

Isto tako raspolažu sa vlastitom proizvodnjom alata (kalupa).

Ukupna proizvodnja PU, gumenih i TR đonova iznosi godišnje oko 8 miliona đonova. Te đonove ne koristi samo vlastita proizvodnja, nego ih i izvoze ili isporučuju jugoslovenskim konkurentima. Isto važi i za u Tržiču izrađene modele odnosno kalupe. Ukupan promet ostvaren proizvodnjom ostalih proizvoda u Peku iznosi 12 procenata ukupnog obima prometa. Firma Peko je realizovala u izvoznom poslovanju promet u visini okruglo 42 miliona SAD dolara u poslovima sa Zapadom i približno 12 miliona SAD dolara na Istoku.

Međutim i obim uvoza kod Peka je ogroman. Ove godine će uvoz iz Zapadne Evrope iznositi oko 26 miliona dolara. Više od polovine uvoza otpada na SR Nemačku.

Pri ocenjivanju ekonomske važnosti Peka treba uzeti u obzir i vlastitu trgovačku mrežu. Već 1921 godine Peko je u Ljubljani otvorio svoju prvu prodavaonicu. Kad je otpočeo rat Peko je raspolagao sa 51 prodavaonicom, a od svih njih je na kraju 1945. ostalo još samo devet. Pa ipak su se ljudi brzo prihvatili obnove i 1949. godine Peko je imao već 86 prodavaonica.

Danas Peko poseduje 146 prodavaonica, u kojima prodaje polovinu svojih proizvoda, a ostali asortiman predstavlja robu ostalih jugoslovenskih proizvođača. Od 5 % Pekove proizvodnje isporučuje se drugim prodajnim mestima u Jugoslaviji.

AFIS — TAJNA USPEHA

Kod Peka proizvode isključivo modnu kožnu obuću. Potpredsednik firme Franc Jazbec, dipl. oec. kaže: »Trudimo se da bi postigli uvek veći nivo kvaliteta. Upravo u ovoj jubilarnoj godini naš vodeći motiv je — poboljšanje kvaliteta. Ne želimo proizvoditi jeftinih cipela — naše cipele su na jugoslavenskom tržištu najskuplje — ali i najmodernije.« Jazbec ne sumnja u to kome uglavnom pripada zahvalnost za postizanje modnosti. »Bez firme AFIS danas sasvim sigurno ne bismo bili to što jesmo.«

Iako američka firma ROCKPORT preuzme jednaku količinu cipela kao AFIS, ipak je AFIS sasvim jasno tretiran kako kupac br. 1, ne na kraju i zato što Peko ima 49 % učešće u pirmsenskom preduzeću koje vodi g. Siegfried Horst.

Prema rečima Franca Jazbeka firma AFIS nudi Peku mogućnost da na zapadnoevropskom tržištu zastupa vlastite interese. Preko tesne kooperacije sa AFIS-om Peko stiče, što je mnogo značajnije, informacionu prednost u odnosu na sve proizvođače obuće u Jugoslaviji. AFIS precizno sledi zahtevima srednjeevropskog tržišta i informacije o razvoju mode i modnim trendovima stalno i direktnim putem prosleđuje u Tržič, a tamo se u velikom razvojnem odeljenju ideje ostvaraju na cipelama. Kao prvi jugoslavenski proizvođač cipela Peko uvodi CAD/CAM računarom poduprt sistem u svakodnevnu praksu.

PRILAGODLJIVI I FLEKSIBILNI

Nove tehnologije se uvode i na području kancelarijskog posla. Tako već izvesno vreme raspolaže sa IBM računarskim sistemom i puno rade na uvođenju tog sistema. Kroz dve godine biće tako daleko da će raspolagati sa računarskim sistemom koji će omogućavati da će zastupnici moći uveće preko telefona preko akustičkog spreznjaka proslediti svoje narudžbine koje su napisali tokom dana. Na taj način biće podaci već sledeći dan u tvornici na raspolaganje za odgovarajuće disponiranje.

Kod svih mera i investicija treba u Peku uvek voditi računa o tome, kao što kaže Franc Jazbec, da firma uprkos svoje veličine ostane prilagodljiva i fleksibilna. Samo na taj način je moguće da Peko može odgovarajuće reagovati na promene i potražnju. U tom smislu možemo takođe oceniti postavljanje nove proizvodne trake koja je bila uređena specijalno za proizvodnju ago-lepljene kvalitetne obuće. Tu će proraditi nova linija LINEA P. Pored toga bila je uređena i nova proizvodnja mokasina.

Direktor firme Franc Grašič je izjavio da Peko sa svojim znanjem i iskustvom učestvuje u državama u razvoju. Zajedno sa proizvođačem strojeva SCHÖN, Pirmsens, Peko je saradivao u zajedničkom tehnološkom projektu. U njegovom okviru bile su u godinama 1981. do 1986. sagrađene tri tvornice u Alžiru. Tvornice su locirane u gradovima Frenda, El-Bayadh i Bou Saada i danas proizvode oko 1,3 miliona obuće godišnje.

Gospodin Siegfried Horst na centralnoj proslavi 85-godišnjice.

POVODOM JUBILEJA SU NAM ČESTITALI

Visoki jubilej — 85 godina Peka otkriva tajnu vašeg poslovnog uspeha i prodora, a istovremeno otkrije dug, naporan put koji ste uspešno prepešačili da ste to postigli. Od srca vam čestitamo i želimo da sa puno znanja, smelosti i volje postizete postavljene ciljeve.

Iskrene čestitke sa najboljim željama svim radnicima — jubilantima i iskreno hvala za sve.

Skupština opštine Lenart
Predsednica Vida Šavli

Radnici Lileta čestitamo vam povodom 85-te godišnjice i želimo da bi i dalje međusobno tako dobro saradivali.

Isto tako nas raduje da ste uspešno organizovali već 20. šustersku nedelju.

za RO Lilet
Franc Zorko

Iskrene čestitke povodom proslave 85-te godišnjice radne organizacije Peko. Želimo vam mnogo uspeha u budućem radu.

Direktor RO »Lišto«
Ivan Lešina

Iskrene želje i čestitke za 85-tu godišnjicu, te mnogo uspeha u budućem radu želi vam

Božidar Grloci
Križevci

Povodom vašeg 85-godišnjeg jubileja firme želim vama i vašim saradnicima sve najbolje ubuduće, kao i lepo praznovanje.

Josef Schmitt

Poštovani gospodine direktore Grašič,

Poštovani radnici Peka,

»85 let Tovarne obutve PEKO«. Iskreno vam čestitam za tako visok jubilej.

Ponosni smo da smo tesno poslovno povezani sa preduzećem koje ima tako dugu tradiciju. Nadamo se i želimo da će naša saradnja ubuduće biti još bolja i uspešnija.

Kao poklon povodom ovog jubileja vam uručujemo ček koji ćete sasvim sigurno korisno upotrebiti.

Još jednom iskrene čestitke. Uvereni smo da Peko ima sve uslove za još uspešniju budućnost.

Sa najboljim željama vaš Siegfried Horst sa saradnicima

Ponosni smo na našu povezanost sa dobrim i privrženim ljudima iz Peka. U proteklih sedam godina saradivanja utvrdili su se temelji za našu budućnost. Čestitamo Peku za 85-tu godišnjicu odličnog rada i istovremeno čestitamo svim radnicima Peka koji će još dalje graditi budućnost. Mi smo sa vama — radimo skupa.

Čestitka i priznanje Rockporta na mermeru.

DAN RADNIKA PEKA

USPELE SPORTSKE IGRE

Pobjednice u Kuglanju Obutev II. — 2. ekipa

Već u rano, suncem obasjanom jutru su se u Tržič dovezli naši saradnici iz Benedikta, Budućnosti, Ormoža, Trbovlja i prodavnica. Došli su da bi sa masovnom priredbom proslavili osamdesetpetogodišnjicu Peka. Odmerili su snage u kuglanju, ping-pongu, odbojki, tenisu, malom nogometu, šahu, streljaštvu i boćanju. Vreme je takođe bilo naklonjeno takmičarima i našem proslavljanju.

Organizacija i izvođenje takmičenja je bilo dobro, zauzeta su bili sva sportska igrališta u Tržiču, a na takmičenjima je uzelo učešće 750 takmičara.

6. Budućnost	185
7. Komerciala	180
8. Mreža	177
9. DSSS — 3. ekipa	155
10. Benedikt	155
11. Trbovlje	150
12. DSSS — 2. ekipa	141

muški:

1. DSSS	324
2. Orodjarna	306
3. Obutev II. — 1. ekipa	290
4. Gumoplast	283
5. Budućnost	270
6. Ormož	255
7. Obutev I.	255
8. Poliuretan	242
9. Trbovlje	237
10. Komerciala — 1. ekipa	232

11. Mreža	227
12. Komerciala	205
13. Benedikt	112

EKIPNI REZULTATI TAKMIČENJA

KUGLANJE

žene:

1. Obutev II. — 2. ekipa	231
2. Obutev I. — 1. ekipa	217
3. Obutev I.	209
4. Ormož	192
5. DSSS — 1. ekipa	190

STONI TENIS

žene:

1. Obutev II.	12
2. Trbovlje	11
3. Mreža	10
4. Obutev I.	9
5. Komerciala	8
6. DSSS	7

muški:

1. Orodjarna	12
--------------	----

Tennis

2. Obutev II.	11	3. Gumoplast — 1. ekipa	136
3. DSSS	10	4. Budućnost	129
4. Obutev I.	9	5. Benedikt	126
5. Trbovlje	8	6. Mreža	113
6. Komerciala	7	7. DSSS — 1. ekipa	111
7. Gumoplast	6	8. Komerciala — 1. ekipa	109
8. Budućnost	5	9. Ormož	101

ODBOJKA

žene:

1. DSSS	12	10. Obutev II. — 1. ekipa	92
2. Obutev II.	11	11. Poliuretan	82
3. Komerciala	10	12. Obutev II. — 2. ekipa	78
4. Benedikt	9	13. Trbovlje	74
5. Obutev I.	8	14. Orodjarna — 1. ekipa	73
		15. Komerciala — 2. ekipa	50

muški

1. Budućnost	12	16. Obutev I.	49
2. DSSS	11		
3. Orodjarna	10		
4. Orodjarna — semaforji	10		

MALI NOGOMET

muški:

1. Budućnost	12
2. Gumoplast	11
3. Orodjarna	10
4. Obutev II.	9

Stoni tenis

TENIS

žene:

1. Komerciala	12	5. Ormož	8
2. DSSS	11	6. Poliuretan	7
3. Obutev II.	10	7. DSSS	6
		8. Mreža	5
		9. Komerciala	4
		10. Obutev I.	3

muški

1. DSSS	12		
2. Orodjarna	11		
3. Obutev II.	10		
4. Gumoplast	9		
5. Obutev I.	8		
6. Komerciala	7		

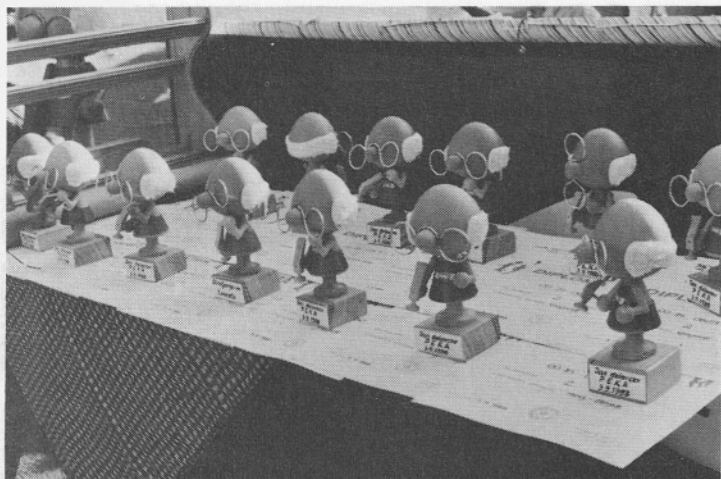
STRELJAŠTVO

žene:

1. Obutev I.	143	1. Obutev II.	12
2. Benedikt	129	2. Poliuretan	11
3. Komerciala	114	3. DSSS	10
4. Obutev II. — 1. ekipa	106	4. Obutev I.	9
5. Budućnost	100	5. Komerciala	8
6. Trbovlje	62	6. Gumoplast	7
7. Obutev II. — 2. ekipa	59	7. Mreža	6
8. DSSS	57		
9. Ormož	37		

muški:

1. Orodjarna — 2. ekipa	197	1. Obutev II.	54
2. DSSS — 2. ekipa	176	2. Komerciala	47
		3. DSSS	45

Diplome i nagrade za najboljše

4. Obutev I.	40	ZAJEDNIČKI REZULTATI	
5. Benedikt	25	1. DSSS	128
6. Trbovlje	22	2. Obutev II.	127
7. Mreža	16	3. Komerciala	91
8. Budućnost	16	4. Obutev I.	76
9. Ormož	15	5. Budućnost	74
MUŠKI:		6. Orodjarna	66
1. DSSS	83	7. Gumoplast	60
2. Obutev II.	73	8. Trbovlje	36
3. Orodjarna	66	9. Mreža	36
4. Gumoplast	60	10. Ormož	35
5. Budućnost	58	11. Benedikt	34
6. Komerciala	44	12. Poliuretan	26
7. Obutev I.	36		
8. Poliuretan	26		
9. Ormož	20		
10. Mreža	20		
11. Trbovlje	14		
12. Benedikt	9		

Proglašenje rezultata bilo je na zabavišnom prostoru na tržnici.

Planinsko društvo
TRŽIČ
se ob 80 letnici
svoje delovanja

zahvaljuje
tovarni
obutve
PEKO Tržič
za sodelovanje in
pomoč

Tržič, 19. VI. 1988

predsednik

Ljubič

PRIZNANJE ZA ZASLUGE

Rdeči križ Slovenije

podeljuje ob 35-letnici
prostovoljnega krvodajalstva

priznanje 1953 – 1988

zasluge za krvodajalstvo

Sindikalni organizaciji »Peko« Tržič

za humano in plemenito delo,
ter pomemben prispevek
pri zagotavljanju
krvi za sočloveka

Sekretar Skupštine RK Slovenije:

Mirko Jelenič

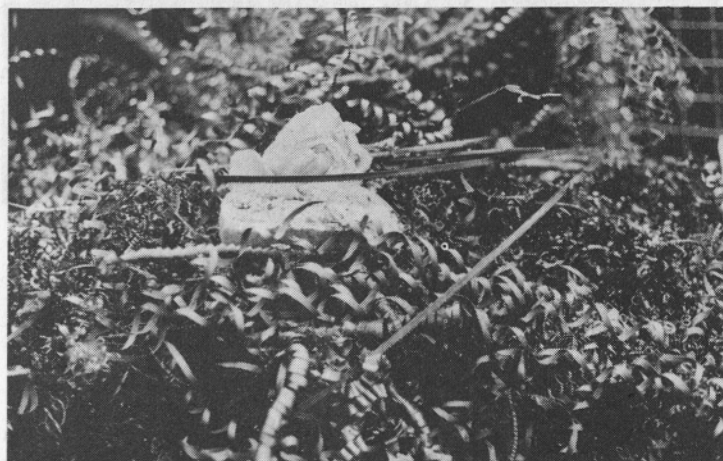
Predsednica Skupštine RK Slovenije:

Ivica Žnidarič

Jelenič

Žnidarič

Zaposleni u našoj radnoj organizaciji dajemo značajan doprinos pri obezbeđivanju krvi. U svakogodišnjim akcijama prikupljanja krvi uzme učešće oko 200 davalaca krvi. Za to smo povodom 35-godišnjice prostovoljnog davanja krvi u Sloveniji dobili priznanje.

Naši preci imali su drukčiji odnos do hleba, a mi ga bacamo u smeće.

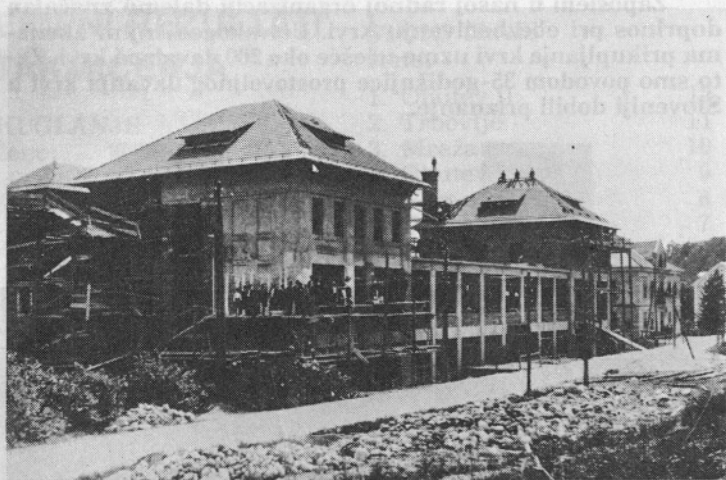
1903 — 1988

Peter Kozina: Pogled koji izražava odlučnost i upornost.

Bilo je 1903 godine. Peter Kozina, trgovac iz Dolenje vasi kod Ribnice odlučio se za neverovatan podvig. Uprkos protivljenju nemačkih velikodostojnika je zajedno sa ortakom osnovao preduzeće za izradu obuće. Najprej je snabdevao zanatlije u njihovim domovima, a 1911 godine počeo je

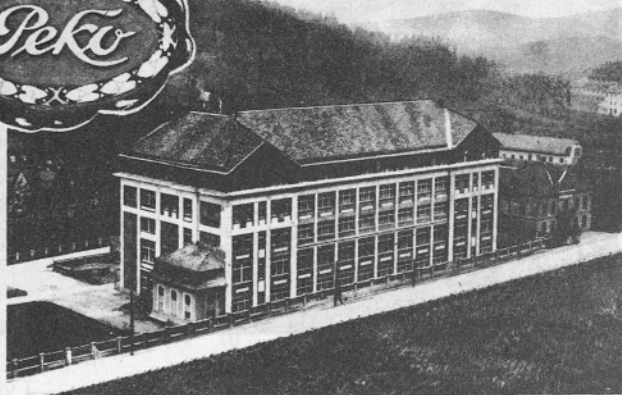

graditi prvu slovančku tvornicu cipela. Sazidana su bila bočna krila, a srednji deo je ostao dobrih deset godina nesagrađen.

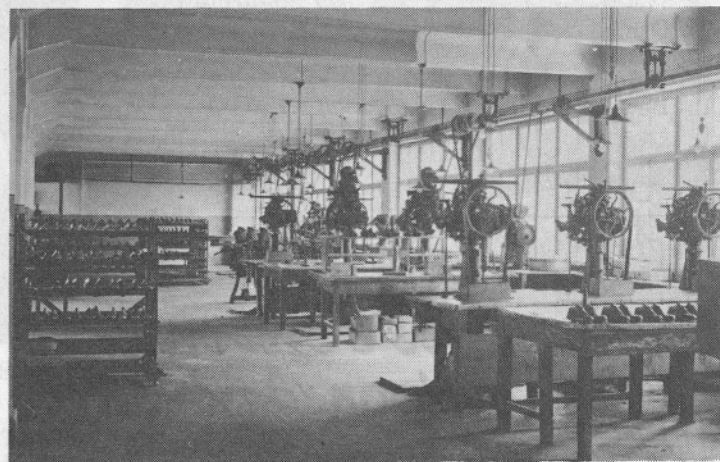

1925 godine bila je izvedena dogradnja tvornice na 5 etaža. Peko je predstavljao najveću tvornicu cipela u državi, najmodernije opremljeno preduzeće koje nije ni malo zastajalo za vodećim američkim tvornicama cipela.

tovarna čevljev

Tvornica je bila opremljena isključivo sa originalnim američkim strojevima sa kojim su izrađivali specijalitet »Peko« Original — Goodyear — Welt cipele i fino šivane damske cipele. U novinama Slovenec bilo je 1928 godine zapisano: Za izradu Original — Goodyear — Welt cipela ima na raspolaganje odnosno patentirane strojeve u našoj državi jedino tvornica »Peko«. Goodyear cipele predstavljaju danas vrhunac strojne izrade, koja potpuno imitira ručni rad, koji se zbog nerentabilnosti sve više opušta. Spoljašnja i unutrašnja strana dna cipele su bez teksova i čavlića. Zbog toga je unutrašnja strana dna cipele glatka i zbog elastičnosti se potpuno prilagodi nozi, koja se zbog toga ne zamara pri hodaњу. Nošenjem cipele ne gube svoj oblik.«

Istorija se ponavlja. Sa novom serijom Linea uvodimo izradu moderne, modne, vrhunske obuće u malim butičnim serijama.

Povodom praznovanja jubileja 30-godišnjice. Ukupno je bilo zaposlenih 220 radnika koji su godišnje izradili 126.000 pari obuće.

Reklamna razglednica i narudžbenica. Kozina je bio neverovatno iznalazljiv pri reklamiranju proizvoda. Cenike u boji su mu štampali u Parizu.

Kozina je bio svestan da vlastita trgovačka mreža predstavlja najbolji kontakt sa potrošačem. Vlastita trgovina je signalizator zahteva i potreba tržišta, a istovremeno je najpouzdaniji platiša.

Poslovaonica Peko Beograd.

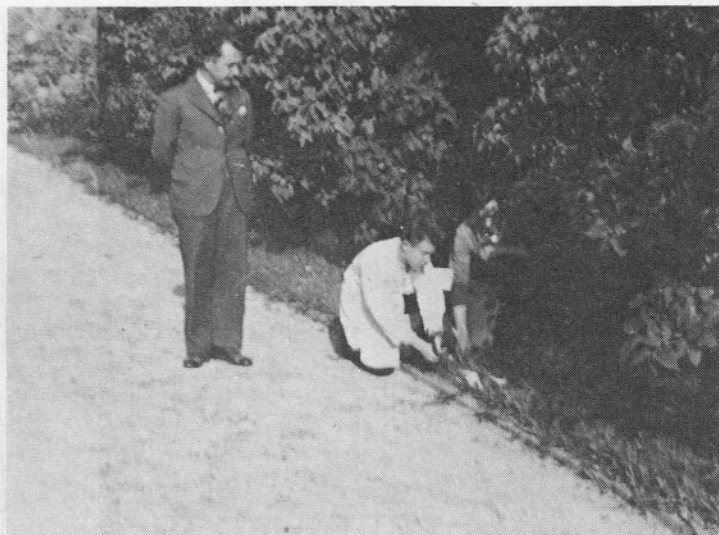
Drugi svetski rat Peka nije poštedeo. Prilikom sloma nemačke vojske i njezinog povlačenja bile su opljačkane zalihe, delovi strojeva, uništen je bio arhiv, strojevi su bili onesposobljeni.

Maj 1945. Posledice razaranja na dvorištu.

Početak proizvodnje u novoj Jugoslaviji bio je vanredno težak. Tvornica je ostala bez obrtnih sredstava i sirovina. Veliki gubici bili su i u prodajnoj mreži. Ostalo je samo devet poslovaonica.

Pomoću firme OVSG iz Beča bili su nabavljeni rezervni delovi. Proizvodnja je u prvim posleratnim godinama bila jednostavna, tipizirana i ograničena na nekoliko brojeva.

Radni kolektiv Peka bio je proglašen za najboljeg u slovenačkoj prerađivačkoj industriji, jer je imao najviše udarnika i pohvaljenih. Radnici su sami brinuli i za uređenost okoline.

28. oktobar 1950 je istorijski datum. Tvornica je bila svečano izručena na upravljanje radnicima.

Godine 1952 bio je izrađen elaborat za proširenje i povećanje tvornice te poslan Jugoslavenskoj investicionoj banci u Beograd sa molbom za kredit.

U elaboratu su bili i podaci:

na svakih 4 muških radnika, 5 ženskih radnica

svaki drugi muški radnik je obu^xar (kalfa ili majstor)

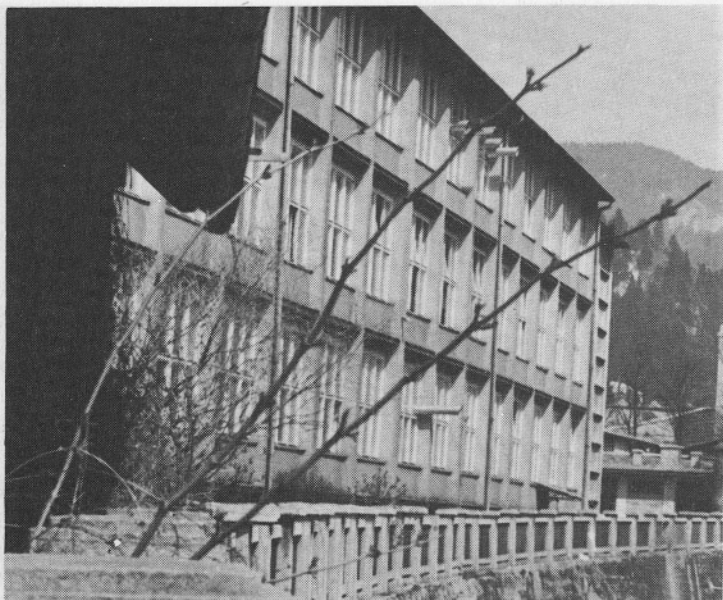

svaki drugi radnik stanuje u vlastitoj ku^xi ili ku^xi roditelja

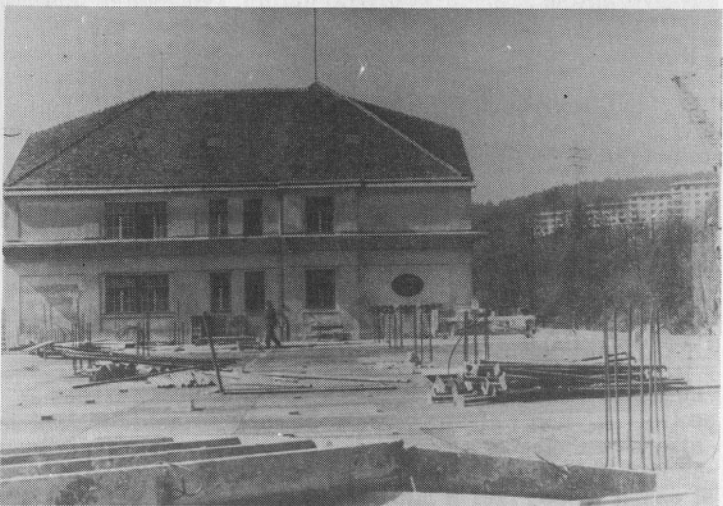

svaki deseti radnik stanuje u tvorni^xkoj ku^xi

Godine 1959 bio je dograđen novi objekat u koje je bilo preseljeno odeljenje za isecanje i montažna odeljenja.

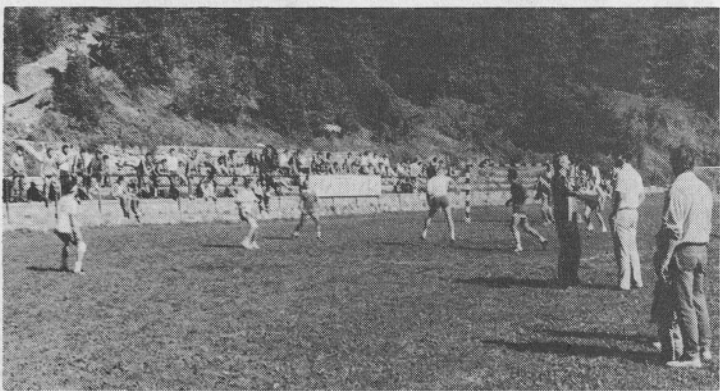
Došlo je vreme kojeg se još sećamo. Preduzeće se širilo, proizvodnja je rasla. Godine 1971 radnici Projekta su otpočeli gradnju aneksa zgradi za skladište i odeljenje za šivanje.

Jelko Rant (prvi s leva) i Štefko Urbanc (drugi) su nekoliko godina bili saradnici Petra Kozine. Već su nam ispričali mnoge zanimljivosti koje su skoro otišle u zaborav. Jelko Rant je opisao događanja (nekoliko ćemo ih objaviti u narednom broju) i sećanja o saradivanju između ustanovitelja Petra Kozine i radnika.

Dva snimka iz istog ugla posmatranja, između je samo 25 godina.

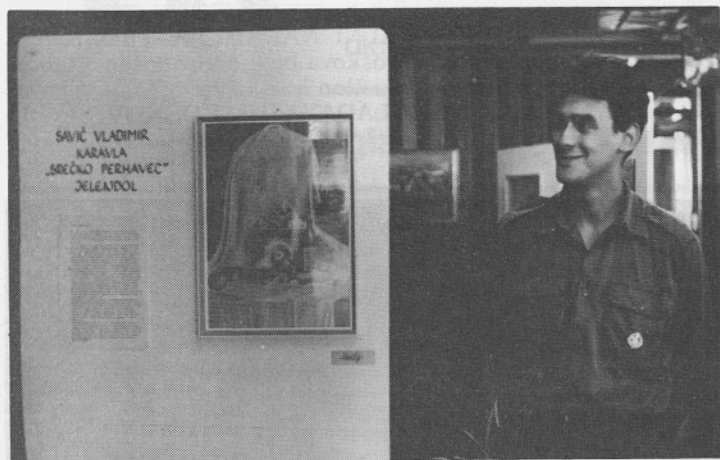

Dan radnika Peka: mali nogomet

Dan radnika Peka: šah

SLIKARSKA IZLOŽBA

Mladi umetnik pored svojih radova

U recepciji su od 6. do 15. septembra bila izložena slikarska dela vojnika VLADIMIRA SAVIĆA iz karaule »Srećko Perhovec« u Jelendolu.

Zadržavana likovna strast kod mladog umetnika izbila je skoro pred krajem odsluženja vojnog roka. U poslednja dva meseca nastalo je bezbroj portreta u olovci i više likova u ulju sa kojim izražava bogat likovni talenat. O izložbi je profesor Janez Šter zapisao: **Vlado puno obećava; ako se naši putevi neće razići, tada ćemo o njemu još čuti u Trziću.** Tu je kao crtač zidnih novina prvi put nakon dugog vremena došao u dodir sa starom ljubavlju. Otvrdule prste je ponovo omekšao sa grafičkom crtom na belini, boje su mu osvežile memoriju na profesionalne sklonosti. Možda ne toliko u smislu nastalih radova, podsticati će ga misao da je jednom, u veoma važnom trenutku svog ličnog i umetničkog sazrevanja sreo ljude sa sluhom za njegovo »bohemstvo«!

VIŠI STEPEN OSPOSOBLJENOSTI — KORAK ZA BOLJI RAD

U augustu je tekla javna rasprava o promenama i dopunama pravilnika o obrazovanju, a septembra su novosti već stupile na snagu. Ove godine do 1. septembra imali smo u našoj radnoj organizaciji više od 400 učesnika na funkcionalnom osposobljavanju, 50 zaposlenih se osposobljavalo za II-stepen zahtevnosti, 95 zaposlenih se vanredno školovalo, za novu školsku godinu biće skoro 40 novih upisa odnosno ugovora za vanredno studiranje, u prošloj školskoj godini bilo je 141 stipendista, a novih stipendista biće gotovo 90.

Dakle, za oblike osposobljavanja, koje su uključene u promene pravilnika, osposobljavalo se više od 800 zaposlenih radnika i stipendista, a mnogi se za to još odlučuju, zato je bez sumnje korisno da o trendovima na području obrazovanja pročitate najvažnije smernice.

Osnovni radni stavovi u predlogu promena pravilnika bili su sledeći:

- viši stepen osposobljenosti za rad omogućava kvalitetnije obavljanje poslova i zadataka
- budući radnici — stipendisti i zaposleni radnici neka za redovno i kvalitetno izvršen proces obrazovanja dobiju što šire mogućnosti i svu potrebnu pomoć u radnoj organizaciji,
- kod učesnika u različitim oblicima obrazovanja treba osiguravati odgovoran odnos prema procesu i završavanju obrazovanja,
- potrebno je tražiti i obezbeđivati najbolje načine za pravilna odabiranja funkcionalnih oblika i sadržaja obrazovanja, te nova znanja prenositi na što širi krug zaposlenih.

Stavovi su bili uzeti u obzir kod promena normativne uređenosti sledećih oblika obrazovanja:

- sklapanja ugovora za kadrovsko stipendiranje,
- sklapanje ugovora za vanredno studiranje, te usavršavanje pored rada,
- sklapanje ugovora za funkcionalno obrazovanje zaposlenih.

Za područje **kadrovskog stipendiranja** suštinska novost je nagrađivanje stipendista za što bolje ispunjavanje studentskih obaveza, pomoć stipendistima za kupovinu školskih potrepština, mogućnost pozivanja na sportske i druge susrete radnika, na stručne ekskurzije, ... Dakle, nakon sklapanja ugovora za kadrovsko stipendiranje otvorene su mnoge mogućnosti saradivanja sa ciljem da naši budući saradnici što pre osete puls sredine sa kojom su se povezali za vreme školovanja i gde će jednom udruživati rad. Sa opisanim su mogućnosti saradivanja tek otvorene, jer svaka ideja za novi oblik saradivanja biće dobrodošla.

Prava i obaveze su uvek povezane, zato su opisane promene i dopune pravilnika, te cena novca, uticali i na promene odredbi u vezi sa vraćanjem troškova školovanja u slučaju prekida radnog odnosa, poništavanja odnosno raskidanja ugovora za vreme studija, itd. kako za kadrovsko stipendiranje tako i za vanredno školovanje. Vreme vraćanja je kraće — najviše 6 meseci, a kamate su jednake kao što važe bančne štedne uloge »po videnju«.

Za **vanredno školovanje** određeno je najduže vreme pružavanja datuma završavanja školovanja (3 godine) po kojem se ugovorni odnos automatski prekine, između pojedinih godina i završetka školovanja biće moguće produžavanje ili mirovanje ugovora — slično kao kod stipendista. Za to vreme obaveze će takođe mirovati za radnu organizaciju.

Zaposleni koji su se već vanredno školovali, pa su školovanje prekinuli ili ga nisu završili u ugovornom roku, imaju nakon izmirenja obaveza prema radnoj organizaciji ako se ponovo odluče za vanredno školovanje još uvek mogućnosti da završe preostale studentske obaveze, za koje će im komisije za radne odnose odrediti datume završavanja školovanja.

Zaposleni radnici su već za školsku godinu 1988/89 imali široke mogućnosti pri odlučivanju za vanredno školovanje, ta mogli su se odlučivati za školovanje za bilo koje zanimanje iz konkursa za kadrovsko stipendiranje i dodatno još za raspisano obrazovanje za pomenuti oblik. Možda su pomenute široke mogućnosti takođe uzrok da će broj polaznika vanrednog školovanja za ovu godinu biti veći od raspisanog.

Promene su i pri **funkcionalnom usavršavanju** zaposlenih, gde želimo da naši radnici uzmu učešće u svim oblicima usavršavanja koji su trenutno ili će biti u budućnosti aktualni za naš rad i odlučivanje. Obaveza ovakvog usavršavanja je izveštaj o sadržaju, novostima i mogućnostima za njihovu upotrebu u našoj radnoj organizaciji, davanje ili evidentiranje literature u centar za informatiku i dokumentaciju kako bi se dalje koristila i davanja na uviđaj eventualnog doka za o zaključivanju školovanja.

Osnovni podaci o učesnicima i predanim izveštajima, te o stručnoj literaturi sa pojedinačnih kurseva, seminara, itd. objavljeni su u biltenu centra za informatiku i dokumentaciju, a važniji i zanimljiviji izveštaji u zborniku informacije — novosti, čiji ste prvi broj verovatno već pregledali.

Iz odeljenja za obrazovanje

TROŠKOVE ĆE IPAK TREBA SMANJITI

Prilikom ocenjivanja i obračunavanja poslovanja uvek ponovo konstatujemo da su troškovi preveliki. U dopunskim planovima, usvojenim na centralnom radničkom savetu, zapisali smo da troškove **moramo** smanjiti. Za protekli period konstatujemo da područje troškova ne savladujemo. Rezultati su ohrabrujući samo u OOUR Budućnost.

Ako želimo biti uspešni moramo izvršiti frontalni napad na troškove.

KAKO?

Troškovi su niži sa podizanjem produktivnosti. Sa organizovanom, dobrom i pravovremenom pripremom proizvodnje upravo na tom području su još velike mogućnosti.

Zastrašujuće brojke pokazuju troškovi režijskog materijala.

Najviše se može uštediti kod troškova kapitala. Zlata vremena su već za nama. Suvviše dugo smo se zalepljivali i iz vreće uzimali više nego u nju davali. Kad je potrošena i »obavezna« rezerva mora se pozajmiti. Sa posuđenim novcem znamo da još niko nije obogatio, teško da je čak i preživeo. Što je zajedničko ne čini nam se šteta. Ako bi na radnom mestu postupali tako kao kod kuće, verujte da bi nam bilo lakše i ne bi bili na repu slovenačkog proseka.

Da li kod kuće ostavimo goreti sve sijalice, da li upalimo električnu grejalicu odmah kad je jutro samo za stepen hladnije? Verovatno ne, jer znamo da ostanu tragovi na električnom brojilu. Da li ostavimo otvoren radijator, a prozor otvorimo? Kod kuće takođe ne radimo tako, jer znamo da je ogrev skup i ide samo iz našeg džepa. Nisu li naši razgovori na službenom telefonu nešto duži? Ta to se u tako velikom iznosu kao što ga plaća tvornica uopšte ne poznaje. Još bi mogli nabrajati.

- U dopunske planove smo zapisali:
- sniziti zalihe tako da se što više materijala upotrebi u proizvodnji
  - postići bolju iskorištenost materijala
  - kod troškova režijskog materijala upozoravati jedan drugog na domaćinsko postupanje
  - konstatujemo da je **režije** previše. Zar zadaci ne bi mogli biti izvršeni izvanredno kvalitetno i pravovremeno?

Budućnost: U montažnom odeljenju

Najavili smo **FRONTALNI NAPAD NA TROŠKOVE**. Svaki predlog smanjenja troškova biće dobrodošao. O tome bi trebalo da razmišlja svaki član kolektiva.

Idući put: **KAKO SAVLADAVAJU TROŠKOVE U BUDUĆNOSTI**

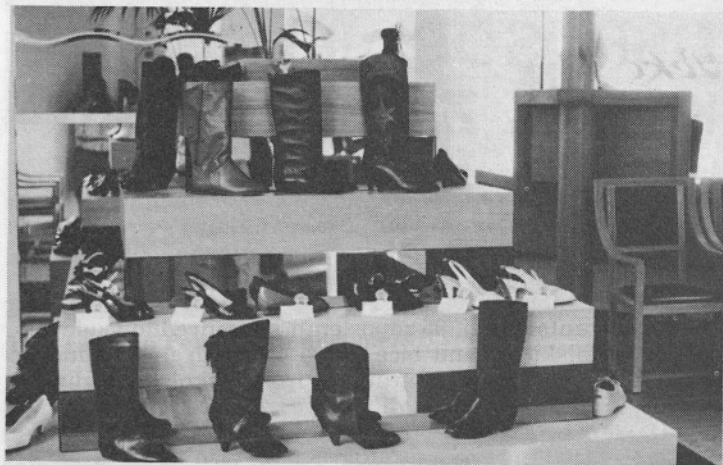

POSEBNA PONUDA

U jubilarnoj godini dobili smo i novu poslovnicu. Bled je dobio novu modnu kuću gde svoje proizvode prodaje tekstilna i kožarska industrija.

Na Mlinem kod Bleda bile su nekada dvorske garaže. Zgradu su preuredili, nosioc projekta bila je Almira iz Radovljice. Modna kuća Pristava je sa ekskluzivnom ponudom obogatila turističku ponudu Bleda. Već u prva dva meseca prodali su više nego što je bilo planirano.

Kako su turisti prihvatili ponudu ispričaće nam idući put poslovođa Matjaž Jehovec.

Posebna pažnja posvećena je ponudi.

čevljar

Glasilno delovne organizacije tovarne obutve PEKO Tržič n. sol. o. — Ureja uredniški odbor: Ivanka Horžen, Lojze Hostnik, Boris Janc, Matevž Jenkole, Edo Košnjek, Brane Plajbes, Marko Ručigaj, Marija Slapar, Tomislav Zupan — Glavna in odgovorna urednica: Marija Slapar — Naslov uredništva: PEKO Tržič, telefon 50-260 int. 230 — Tisk TK Gorenjski tisk Kranj — Izhaja enkrat mesečno v nakladi 4200 izvodov v slovenskem in 2100 izvodov v srbohrvaškem jeziku — Glasilo dobijo člani delovne organizacije, upokojenci in štipendisti brezplačno.